

Andreja Markovič, Mihaela Knez,
Nina Šoba, Mojca Stritar

Slovenska beseda v živo 3a

Delovni zvezek

Kazalo

1. enota	Življenje je lahko tudi takšno	3
2. enota	Vozi me vlak v daljave ...	26
3. enota	Slovenija – kdo, kaj?	55
4. enota	Slovenci skozi prostor in čas	81
5. enota	Ali vas zanima politika?	104
Vaje iz pravopisa	Velika in mala začetnica	126
	Ločila	131
	Rešitve nalog	135

Življenje je lahko tudi takšno

1. Vadite izražanje v različnih časih, kot kaže primer.

	sedanjik	preteklik	prihodnjik
	<i>Primož in njegova žena živita v Ljubljani.</i>	<i>Primož in njegova žena sta živela v Ljubljani.</i>	<i>Primož in njegova žena bosta živela v Ljubljani.</i>
a)	Novinarka jo prosi za intervju.		
b)	Obiskujem tečaj slovenščine.		
c)	Oče odhaja na delo zgodaj zjutraj.		
č)	Razumemo skoraj vse.		
d)	Ob štirih je v mestu živahno.		
e)	V Ljubljani nam je vseč veliko stvari.		

2. Vadite izražanje v različnih številih, kot kaže primer.

	ednina	dvojina	množina
	<i>Novinarka se je sestala s Primožem in njegovo ženo.</i>	<i>Novinarki sta se sestali s Primožem in njegovo ženo.</i>	<i>Novinarke so se sestale s Primožem in njegovo ženo.</i>
a)	Občudujem mladi par.		
b)	Prijateljica se je odločila živeti daleč od doma.		
c)	Ali rad klepetaš?		
č)	Študiral bo japonščino.		
d)	Všeč ji je nabrežje Ljubljanice.		
e)	Upa, da bo kmalu lahko prišel na obisk.		
f)	Sošolec bi rad prebral ta intervju.		

3. Dopolnite besedilo:

a) z ustreznimi oblikami glagolov.

Primož _____ z Japonko, ki ji _____ ime Mami. Zdaj oba _____
 (poročiti se) (biti) (živeti)
 v Sloveniji že leto dni. Preden _____ Mami _____ Primoža, o Sloveniji _____
 (spoznati) (ne vedeti)
 nič – _____ sicer za Jugoslavijo in okoliške države, o Sloveniji pa nič. S Primožem
 (slišati)
 _____ med študijem francoščine v Parizu.
 (spoznati se)

b) z ustreznimi oblikami glagolov iz okvirja.

obiskovati • občudovati • živeti • morati • zdeti se • iti • razumeti

Mami rada _____ v Sloveniji. _____ naravo, staro mestno jedro Ljubljane
 in nabrežje Ljubljance. Ljudje _____ ji _____ prijazni in rada bi imela slovensko
 prijateljico. Zdaj vsak dan _____ tečaj slovenskega jezika za tujce in zdaj ji
 _____ že dobro. _____ že skoraj vse, osvojiti pa _____ še pisavo.

c) tako, da povežete levi in desni stolpec.

a) _____	Njena družina je še	1	hodi še v službo.
b) _____	Ima mlajšega	2	več kot teden dni počitnic.
c) _____	Njen oče	3	brata.
č) _____	Na žalost si ne more privoščiti	4	da cenimo to, kar imamo.
d) _____	Ko se bo upokojil, bo	5	delo zgodaj zjutraj.
e) _____	Oče odhaja na	6	ni obiskala.
f) _____	Domov se vrača	7	v Sloveniji vse drugače.
g) _____	Mami ugotavlja, da je	8	že zelo živahno, saj se ljudje vračajo domov.
h) _____	Po četrty uri popoldne je na ljubljanskih ulicah	9	po osmi uri zvečer.
i) _____	Upa,	10	veliko bolje in zagotovo pride na obisk v Slovenijo.

4. Dokončajte povedi.

- Mami bi rada imela slovensko prijateljico. Če bi jo imela, ...
- Njen oče ima samo en teden dopusta. Če bi imel več počitnic, ...
- Če bi Slovenci delali toliko kot Japonci, ...
- Če Mami ne bi občudovala Slovenije, ...

5. Dopolnite z glagoli, kot kaže primer.

Primer: **A še vedno ne veš, kje bi rad živel?** – Odloči se **že, kje si boš ustvaril dom!**
(odločiti se)

- a) Rada bi poklepetala z vami. Imate čas v soboto ob treh? – Ja, _____ pri meni doma.
(dobiti se)
- b) A bi se rad naučil francosko? _____ na tečaj!
(vpisati se)
- c) Zanima me, kaj Primož misli o Japonski. – Potem ga pa _____.
(vprašati)
- č) Dragi turisti, _____ v Ljubljano in _____ staro mestno jedro.
(priti) (občudovati)

6. Odgovorite na vprašanja. Vadili boste rabo naklonskih izrazov.

a)	Kaj je hotela novinarka zvedeti od Primoža in Mami?	
b)	Kaj si Mami želi v Sloveniji?	
c)	Kaj je ugotovila, da mora storiti, če se želi pogovarjati po slovensko?	
č)	Ali jo lahko v Sloveniji obišejo njeni domači?	
d)	Mami upa, da Slovenci cenimo to, kar imamo. Česa ne smemo pozabiti?	
e)	Kaj bi o Japonki v Sloveniji še hoteli zvedeti?	
f)	In kaj si v svojem življenju želite vi? Česa pa si ne želite?	
g)	Kaj morate storiti, če se želite naučiti nov jezik?	
h)	Ali vas lahko vaši domači obišejo kadarkoli?	
i)	Česa si vi ne morete privoščiti, pa bi si radi?	

7. Dopolnite tabelo tako, da izrazite smiselno pomensko nasprotje.

	+	-
a)	Želim se spoznati s tvojo prijateljico.	
b)		Nisem želel(a) poslušati teh informacij.
c)		Novinarka noče postavljati vprašanj o politiki.
č)	Prijatelja sta se hotela sestati z mano.	
d)	Iz službe greste lahko že ob dveh popoldne.	
e)		Ne smete na tečaj, ker imate virozo.
f)	Moram se še veliko naučiti.	
g)		Ni nam bilo treba priti zgodaj.
h)	Odgovore boste morali poiskati na internetu.	
i)		Ne more si privoščiti dolgih počitnic.
j)	Lahko bi poklepetali.	
k)	Vprašate me lahko vse, kar želite.	

8. Povežite vprašanja.

1)

a) —	Od kod	1	se dogaja?
b) —	S kom	2	bi šel Primož na počitnice s svojo ženo?
c) —	O čem	3	se je poročil tvoj prijatelj?
č) —	Kam	4	se vračajo ljudje ob štirih popoldne?
d) —	Kaj	5	se še nikoli niste pogovarjali?

2)

a) —	Česa	1	ti je povedal novico?
b) —	Kdo	2	je občudovala novinarka?
c) —	Komu	3	si ne morete privoščiti?
č) —	Koga	4	je ime Mami?
d) —	Kje	5	živi mladi par?

9. Tvorite povedi tako, da uporabite navedene glagole, kot kaže primer.

	∅	se	si
	ODLOČITI (kaj, o čem) <i>Zadnji gol je odločil o tekmi.</i>	ODLOČITI SE <i>Odločila sta se, da bosta živela v Ljubljani.</i>	/
a)	ODPELJATI (koga, kaj)	ODPELJATI SE (kam)	/
b)	/	SESTATI SE (s kom)	/
c)	KLEPETATI (o kom, o čem)	/	/
č)	SPOZNATI (koga)	SPOZNATI SE	/
d)	ŽELETI (koga, kaj)	/	ŽELETI SI (koga, kaj)
e)	ZAPOSLOTITI (koga)	ZAPOSLOTITI SE	/
f)	PRIVOŠČITI (komu kaj)	/	PRIVOŠČITI SI (kaj)
g)	UPATI (kaj)	/	UPATI SI (kaj)

10. Izberite dovršni ali nedovršni glagol.

Katja je moja stara znanka iz otroštva. Že kot otrok je rada veliko **prebrala – brala**. Ko je **obiskala – obiskovala** gimnazijo, se je vedno bolj zanimala za literaturo. Rada je **napisala – pisala** pesmi in kratke zgodbe in kmalu **postala – postajala** urednica šolskega časopisa. Po maturi se je **odločila – odločala** za študij novinarstva. Bila je zelo uspešna študentka in po diplomi je **dobila – dobivala** odlična priporočila profesorjev.

Brez težav so jo **zaposlili – zaposlovali** pri reviji Jana. Zdaj **napiše – piše** članke za rubriko »Za oko«. Ves čas **poišče – išče** zanimive ljudi in dogodke. Zadnjič je **obiskala – obiskovala** tudi neko študentko iz tujine in o njej **objavila – objavljala** članek.

Katja si **zaželi – želi**, da bi v prihodnosti **naredila – delala** kot raziskovalna novinarka. Držimo pesti, da bi se njene ambicije uresničile.

11. a) Dopolnite besedilo z besedami v ustreznem sklonu.

Vsi Slovenci poznamo _____ (Tone Vogrinc). Rečemo lahko, da si je **prav on** izmislil _____ (smučanje) za slovenski nacionalni šport. **Trener** je postal leta 1972 in v tem poslu ostal kar trideset let. **Slovensko smučanje** je z njim prišlo v svetovni vrh.

Zanimivo je, da **je rad stavil**, in sicer ali bodo njegovi varovanci osvojili _____ (kakšna medalja) ali ne. _____ (vsaka stava) je z navdušenjem izgubil in **kazni** so bile zanimive: sredi zime je skočil v vodnjak, obril si je _____ (brki), nosil _____ (uhan), si pobarval _____ (las, M) ...

Ker je bil predan delu, mu je to prineslo tudi _____ (težava, M). Zamenjal je _____ (3, družina) in dobil _____ (čir) na želodcu. Zdaj ni več **trener**, še vedno pa je aktiven v smučarskem svetu.

Tudi sicer je **ljubitelj športa**. Zanimajo _____ (on) **vse pomembne tekme slovenskih športnikov**, tudi košarkarjev, nogometašev in rokometišev.

Prostega časa nima veliko in pravi, da dela premalo zase. Rad ima _____ (tenis) in želi si igrati _____ (golf). Med počitnicami mu je všeč **morje, še posebej jadrnanje**. Privlačijo pa _____ (on) tudi **oddaljeni otoki, Maldivi in Sejšeli**.

b) Vprašajte po krepko tiskanih besedah, kot kaže primer.

Primer: **Kdo pozna Toneta Vogrinca? – Vsi Slovenci (ga poznajo).**

12. Dopolnite tabelo tako, da izrazite pomensko nasprotje, kot kaže primer.

	TONE	JAZ
	<i>Tone je Štajerec.</i>	<i>Jaz nisem Štajerec/Štajerka.</i>
a)	Tone je trener smučanja.	
b)	Pozna vse slovenske smučarje.	
c)		Pogosto sem doma.
č)	Na televiziji rad gleda poročila in politične oddaje.	
d)	Ima nov osebni računalnik.	
e)	Nima domačih živali.	
f)		Nisem nosil(a) uhana.
g)		Ne nosim oblek znamke Mura.
h)	Vozi forda.	
i)		Nimam navijaškega šala.
j)		Ne maram gaziranih pijač.
k)	Ob kosilu spije kozarec vina.	

13. Tvorite besedne zveze in jih uporabite v povedih, kot kaže primer.

*Primer: uspeh + slovenski smučarji → uspeh slovenskih smučarjev
Tone je ponosen na uspehe slovenskih smučarjev.*

- a) trideset let + skupno delo
- b) član + državna reprezentanca
- c) tekma + svetovno nogometno prvenstvo
- č) ljubitelj + šport
- d) bombardiranje + Maribor med 2. svetovno vojno
- e) kozarec + belo vino
- g) pitje + alkohol

14. Povežite tako, da boste dobili smiselne povedi, in utemeljite, zakaj je v posameznih povedih nujno uporabiti 2. sklon.

a) ___	Ja, rad nosi obleke	1	slabe volje.
b) ___	Ob koncu tekme smo se veselili	2	pouka.
c) ___	Pri kosilu smo spili nekaj	3	kozarcev vina.
č) ___	Alenka je bila danes	4	zmage naših smučarjev.
d) ___	Jutri ste prosti. Jutri namreč ni	5	modre barve.
e) ___	Ne maram voziti	6	mojih prijateljev.
f) ___	Res so mi všeč obleke	7	dvajsetega januarja.
g) ___	Intervju je bil objavljen	8	znamke Boss.
h) ___	Spoznali smo člana	9	slovenske olimpijske reprezentance.
i) ___	Intervju je prebralo veliko	10	zelo dragih avtomobilov.

15. Odgovorite.

- a) Komu telefonirate vsak dan?
- b) Koga se radi spominjate?
- c) Kdo je na vas naredil velik vtis?
- č) Koga bi res želeli spoznati?
- d) Komu je primerno podariti rože?
- e) Kdo bi lahko postal znan glasbenik?
- f) Koga med znanimi osebnostmi ne občudujete prav posebno?
- g) Kaj vas zelo zanima?
- h) Česa se vedno razveselite?

- i) Čemu ste se zadnjič smejali?
- j) Kaj bi podarili samemu sebi, če bi imeli zelo veliko denarja?
- k) Kaj si želite postati?
- l) Česa se bojite?
- m) Čemu ne posvečate velike pozornosti?

16. Dopolnite povedi tako, da bodo smiselne, pri čemer besedne zveze postavite v ustrezno obliko.

1) Glagoli, ki se vežejo z 2. sklonom:

ekskurzija • znaki staranja • stroga dieta • rana • češnja

- a) bati se Mnogo žensk se boji _____, zato porabijo veliko denarja za kozmetiko.
- b) dotikati se Ne dotikajte se _____, ker jo lahko okužite.
- c) držati se Če se želite pozdraviti, se morate držati _____, ki vam jo je predpisal zdravnik.
- č) najesti se Najedel se je _____ in zdaj ga boli želodec.
- d) udeležiti se Če se želite udeležiti _____, izpolnite prijavnico.

pok petarde • lepi trenutki • moževa roka • mladost • naloge

- e) lotiti se Razložili smo slovnico in zdaj smo se lotili _____, ki se nam sploh ne zdijo težke.
- f) oprijeti se Močno se je oprijela _____, ker ji je postalo slabo in bi skoraj padla.
- g) ustrašiti se Pes se je ustrašil _____ in je začel glasno lajati.
- h) spominjati se Dedek se rad spominja _____ in nam pripoveduje zanimive anekdote iz svojega življenja.
- i) veseliti se Veselimo se _____, ki jih bomo preživel skupaj.

umor • neprijetni oboževalec • trema • odgovornost • dokazi

- j) zavedati se Vozili ste prehitro. Ali se zavedate svoje _____ v tej nesreči?
- k) osumiti Ali se že ve, koga so osumili _____?
- l) primanjkovati Osumljenca ne bodo obsodili, ker sodišču primanjkuje _____.
- m) znebiti se Pred nastopom se nikoli ne morem znebiti _____.
- n) otresti se Na zabavi se je komaj otresla _____.

2) Glagoli, ki se vežejo s 3. sklonom:

prometna nesreča • konec • mi • odlična interpretacija • vabilo

- a) bližati se Dragi gledalci, bližamo se _____ prireditve.
- b) čuditi se Na koncertu smo uživali in se ves čas čudili _____
glasbenikov.
- c) dokazati Dokazali so _____, da nimamo prav.
- č) izogniti se Voznik avtobusa se je komaj izognil _____.
- d) odzvati se Ali se boste odzvali _____ na zaključno prireditev?

modelarjenje • smešni prizori • on • naša plesna skupina • učitelj

- e) prepovedati Ker je imel v šoli težave, so _____ starši prepovedali gledati televizijo.
- f) pridružiti se Kdaj se boste pridružili _____?
- g) smejati se Smejali smo se _____ na odru.
- h) zlagati se Matic se je _____ zlagal, da je bolan, v resnici pa se mu ni
dalo priti v šolo.
- i) posvetiti se Sosed izdeluje modele ladjic in ves prosti čas posveti _____.

jaz • ti • vi • ona • oni

- j) prilagoditi se Upamo, da nam boste pripravljene dati intervju. Pripravljene smo se
_____ prilagoditi glede kraja in časa snemanja.
- k) slediti Najprej je v Slovenijo prišla Nikoleta, čez eno leto _____ je sledila
še njena sestra.
- l) ustaviti Iz Izole v Ljubljano sem se odpravil na avtoštop in ustavila _____
je prijazna voznica.
- m) ustreči Učenci so profesorico prosili, naj jim čez počitnice ne da naloge, in ona
_____ je ustregla.
- n) opravičiti se Živjo, Eva. Opravičiti se _____ želimo, ker nismo prišli na tvojo zabavo.

17. Vstavite besede v ustreznem sklonu. Izberite 2. ali 3. sklon.

1)

- a) Vsak šofer se mora držati _____.
(prometni predpis, M)
- b) Ali se lahko dotakneš _____?
(strop)
- c) Bližali smo se _____.
(konec potovanja)
- č) Njen mož se nikoli ne loti _____.
(čiščenje stanovanja)
- d) Čudili smo se _____.
(lepota dežele, M)

- e) Ljudje, ki uničujejo naravo, se ne zavedajo _____.
(posledica, M)
- f) Policija _____ ni mogla dokazati krivde.
(on)
- g) Ali se že veseliš _____?
(počitnice)
- h) _____ so se pridružili novi študentje.
(naša skupina)
- i) Zakaj si se zlagal _____?
(prijatelj, M)
- j) _____ smo prepovedali kajenje na vlaku.
(potnik, M)
- k) Hvala, ker ste se odzvali _____.
(naše povabilo)
- l) Velikokrat pomagam _____.
(stari starši)
- m) Peter se _____ je opravičil, ker je zamudil na zmenek.
(ona)
- n) _____ se je udeležilo 10 ekip.
(tekmovanje)

2)

- a) Otroci so se smejali _____.
(klovni)
- b) Podarili smo _____ obleke.
(oni)
- c) Igralka se ni mogla otresti _____.
(novinar, M)
- č) Ni se mogel znebiti _____, da se mu bo zgodilo nekaj slabega.
(občutek)
- d) Bil sem šokiran, ko sem izvedel, da so mojega soseda osumili _____.
(umor)
- e) Ne morem se spomniti _____.
(tvoj naslov)
- f) Ni se mogla izogniti _____, ki je pripeljal po njenem voznem pasu.
(avto)
- g) Maja se je bala _____.
(hudoben sosed, M)
- h) Ustrašil(a) sem se _____, ki je skočil pred mene.
(pes)
- i) Žena se noče oprijeti _____.
(nobeno delo)
- j) Peter se je čudil _____.
(navada Slovencev, M)
- k) Končno sem se lotil(a) _____.
(pripravljanje prtljage)
- l) Bližali smo se _____.
(Ljubljana)
- m) Vodička se je opravičila _____, ker je zamudila.
(turist, M)
- n) Smejali smo se _____.
(ulični igralec, M)

18. Vadite poročanje o preteklih dogodkih.

1) Povedi postavite v preteklik.

- a) Jasno je, zato se hribi lepo vidijo. _____
- b) Danes ni predstave. _____
- c) Na postaji čaka veliko ljudi. _____
- č) Govori se, da bo predstava odpadla. _____
- d) Petre ni doma. _____
- e) Na koncert pride okoli 2.000 oboževalcev. _____
- f) Sneži, zato so ceste bolj nevarne. _____
- g) Jasno mi je, da v rumenem tisku ni vse res. _____
- h) Težko je prenesti poraz. _____
- i) Žal mu je, ker ne more na tvoj nastop. _____
- j) Po vsaki tekmi je nekaj navijačev razočaranih. _____
- k) Pričakuje se, da bodo na premiero prišle mnoge znane osebnosti. _____
- _____
- l) Študentov še ni v razredu. _____

2) Vstavite besede v ustreznem sklonu in povedi postavite v preteklik.

- a) _____ se mudi na koncert.
(Nataša)
- _____
- b) _____ je vseeno, kam bojo šli na izlet.
(študent, M)
- _____
- c) _____ zanima slikanje, _____ pa privlačijo nevarna potovanja.
(Vesna) (Uroš)
- _____
- č) _____ je v šoli dolgčas, doma pa se _____ ne ljubi delati domačih nalog.
(otrok, M) (oni)
- _____
- d) _____ boli glava in skrbi _____, kako se bo pripravila na izpit.
(Maja) (ona)
- _____
- e) Nerodno _____ je, ker na zabavi nikogar ne poznam.
(jaz)
- _____
- f) _____ na tekmi zebe, saj piha močna burja.
(gledalec, M)
- _____
- g) Kadar grmi in se bliska, _____ je neprijetno.
(mi)
- _____

19. Tvorite povedi, kot kažejo primeri.

1) Primer: Iztok je dober igralec. Je tudi odličen pevec in avtor besedil.

Iztok **ni samo** dober igralec, **ampak** je **tudi** odličen pevec in avtor besedil.

- a) Primož govori dobro francosko. Odlično zna tudi japonsko.
- b) Tone je bil uspešen športnik. Postal je tudi zelo dober trener.
- c) To je njegova najljubša pesem. To je tudi pesem, ki ga spominja na prvo ljubezen.
- č) Vedno je urejena. Je tudi zelo elegantna.

2) Primer: Iztok nima velikih koncertov. Prav tako ne daje rad intervjujev.

Ne samo da Iztok nima velikih koncertov, **ampak tudi** intervjujev ne daje rad.
= Iztok nima **niti** velikih koncertov **niti** ne daje intervjujev.

- a) Oče nima dosti prostega časa. Prav tako ne gre pogosto na dopust.
- b) Ta izdelek mi ni všeč. Ta izdelek se mi ne zdi kvaliteten.
- c) Nismo šli na tekmo. Tudi na televiziji je nismo gledali.
- č) Sosed modelov ladjic ne shrani. Tudi proda jih ne.

3) Primer: Iskal sem Mlakarjeve pesmi, pa v knjižnici nisem dobil kasete. V knjižnici tudi nisem dobil zgoščenke.

Iskal sem Mlakarjeve pesmi, pa v knjižnici nisem dobil **ne** kasete **ne** zgoščenke.
(= **niti** kasete **niti** zgoščenke)

- a) Tega filma nismo videli v kinu. Tudi na televiziji ga nismo videli.
- b) Ne poznam slovenskih oblikovalcev. Tudi slovenskih blagovnih znamk ne poznam.
- c) Ne gleda košarkarskih tekem. Tudi hokejskih ne gleda.
- č) Zdaj ne izdeluje več modelov ladjic. Tudi modelov letal ne izdeluje več.

20. Iz glagolov tvorite samostalnike in jih uporabite v povedih, kot kaže primer.

Primer: **zbirati** → **zbiranje** → *Njegov hobi je zbiranje znamk.*

a) risati	č) sestavljati
b) ribariti	d) kupovati
c) modelariti	e) živeti

21. Oglejte si nekaj izbranih primerov glagolskih besednih zvez iz besedil lekcije in odgovorite.

a) Besedne zveze so iz besedila *Japonka v Sloveniji*

(i)zvedeti kaj po zvezah	Ali se lahko spomnite česa zanimivega, kar ste zvedeli po svojih zvezah?
podajati se v kaj	Ali ste vedeli, v kaj se podajate, ko ste se odločili za učenje slovenščine?

b) Besedne zveze so iz besedila *Navadne stvari nenavadnih ljudi*

izgubiti stavo	Kaj mislite, kako se počuti človek, ki izgubi stavo?
pripravljati se na soočenje s kom/čim	S čim se vam je bilo v življenju težko soočiti?
narediti vtis na koga	Kdo izmed vaših učiteljev je na vas naredil dober vtis?
pohvaliti se s čim	S čim se lahko pohvalite?

c) Besedne zveze so iz besedila *Kapitan iz Novih Jarš*

tarnati o čem/ nad čim/zaradi česa	Nad čim največkrat tarnate?
razburjati se zaradi česa	Zaradi česa se včasih razburjate?
preganjati si čas s čim	S čim si radi preganjate čas?
preživljati svoj čas s kom/čim	S kom radi preživljate svoj čas?

22. Ponovite frazeme in pregovore iz lekcije.

1) Kateri deli telesa manjkajo v naslednjih povedih? Dopolnite z besedami v ustreznem sklonu.

glava • jezik • zobje • oči • pest

Sin moje znanke si je želel postati pevec in se je udeležil prireditve »Bitka talentov«. Vsi smo ga spodbujali in stiskali zanj _____. Bil je dober in imel je srečo, tako da je zmagal. Kmalu se je moral navaditi na popolnoma novo življenje: biti ves čas vsem na _____, odgovarjati na pošto mladih oboževalk, deliti avtograme. Res moram reči, da mu slava ni stopila v _____. Težko pa se je sprijaznil s tem, da se ljudje vtikajo v njegovo zasebno življenje in ga pogosto vlačijo po _____. Veliko je razmišljal o tem, kako bi utišal zlobne _____ in spet zaživel normalno življenje.

2) Kaj pomenijo pregovori?

- Vsak je svoje sreče kovač. a) Srečni smo, če imamo radi svoj poklic.
b) Vsak je odgovoren za to, ali je v življenju srečen ali ne.
c) Do sreče nam lahko pomaga kovač.
- Sreča je opoteča. a) Sreča pride hitro.
b) Srečnih ljudi je zelo malo.
c) Sreča je minljiva: zdaj je, zdaj je ni.
- Denar je sveta vladar. a) Denar je sveta stvar.
b) Za denar se dobi vse, tudi oblast.
c) Vladar je lahko samo tisti, ki ima denar.

3) Kdaj lahko komu rečemo, da ...

- ... debelo gleda? a) Kadar je začuden.
b) Kadar je prestrašen.
c) Kadar je vesel.
- ... je zadet? a) Kadar je kdo omamljen od mamil.
b) Ko ima nesrečo z avtom.
c) Ko dobi glavni dobiček na loteriji.
- ... je na tankem z denarjem? a) V času, ko čaka na svojo prvo plačo.
b) Kadar ima bolj malo denarja.
c) Kadar rad zapravlja denar.
- ... gleda koga postrani? a) Kadar koga gleda zaljubljeno.
b) Kadar koga gleda prijazno.
c) Kadar koga gleda neprijazno.
- ... še na stara leta
guli šolske klopi? a) Kadar še v zrelih letih hodi v šolo.
b) Kadar je po poklicu učitelj.
c) Kadar uničuje klopi v šolskem parku.

23. V besedilu med štirimi možnostmi na desni izberite pravilno obliko tako, da obkrožite črko pred njo.

1)

Mojčin nekdanji _____ je živel je v majhnem enosobnem
stanovanju in po službi rad sestavljal _____ ladjic. Kupoval
je na tisoče in tisoče _____, da jih je potem v samoti svoje
sobe sestavljal v velike motorne ladje ali jadrnice. _____
se je lotil z občutkom, kot da bi bil _____, kot da samo še
čaka, da zapiha pravi veter in da zasliši šum _____.

a) sosed	c) sosedu
b) soseda	č) sosedje
a) modeli	c) modelom
b) modele	č) modelov
a) raztreščeni delci	c) raztreščenih delcev
b) raztreščenim delcem	č) raztreščene delce
a) Vsaka barka	c) Vsaki barki
b) Vsake barke	č) Vsako barko
a) njen kapitan	c) njenemu kapitanu
b) njenega kapitana	č) njeni kapitani
a) morski valovi	c) morske valove
b) morskim valovom	č) morskih valov

To je gotovo najbolj čarobna glasba za nekoga, tako

predanega _____. Vse je bilo zares na novi ladji, škripalo je, se zibalo in lesketalo in _____ našega soseda spreminjalo v stranski zaliv _____.

Sosed je _____ sestavljal s tako vnemo, da bi bilo njegovo malo stanovanje lahko popolnoma založeno z njimi, če bi vse shranjeval. _____ so se nenehno spraševali, kaj neki počne _____. A nič od tega. V svojem stanovanju je vedno imel samo _____, in ta je bila ravno v fazi sestavljanja ali pa _____ je že postavil na polico v kuhinji. Čeprav je bila še tako _____ in s težavami sestavljena, ni bila dolgo v hiši.

Po dobrem tednu je moj sosod vzel _____ s kredence, ga položil v potovalko, se z njim odpeljal na obrobje mesta, kjer je zakuril _____ in ladjo zažgal.

Vedel je, da v življenju potrebuješ le _____, eno morje in eno ladjo, ki _____ bo krajšala čas, ko bo najbolj treba.

Enomesečno skrbno delo, nato pa hop v ogenj. In _____ je šel vesel v prodajalno _____, kjer je bil stalna stranka, in si kupil _____.

2) Na Madagaskarju je čas zato, da človeka osrečuje

Pater Pedro Opeka, 56-letni misijonar, že tri _____ živi in dela na _____. Je argentinski Slovenec, ampak njegova domovina je ves svet. Trpljenje tako imenovanih smetiščarjev, ki _____ rojevajo, živijo in umirajo na smetišču _____ Antananarivo, ga je tako pretreslo, da _____ je podaril svoje življenje. Posvetil ga je »izmečkom

a) svoj konjiček	c) svojega konjička
b) svojemu konjičku	č) svojih konjičkov

a) dnevna soba	c) dnevni sobi
b) dnevne sobe	č) dnevno sobo

a) Jadransko morje	c) Jadranskemu morju
b) Jadranskega morja	č) Jadranska morja

a) ladij	c) ladje
b) ladjam	č) ladja

a) Sosedje	c) Sosedo
b) Sosedov	č) Sosedom

a) vsega ljubega dne	c) vsemu ljubemu dnevu
b) ves ljubi dan	č) vseh ljubih dni

a) ena ladja	c) eni ladji
b) ene ladje	č) eno ladjo

a) ona	c) ji
b) je	č) jo

a) lep	c) lepa
b) lepi	č) lepega

a) svoj novi izdelek	c) svojemu novemu izdelku
b) svojega novega izdelka	č) svojih novih izdelkov

a) ognja	c) ogenj
b) ognju	č) ognjem

a) eno službo	c) eni službi
b) ene službe	č) ene službe

a) tebe	c) ti
b) tebi	č) te

a) naslednjega dne	c) naslednjih dni
b) naslednjemu dnevu	č) naslednja dneva

a) igrače	c) igrač
b) igračam	č) igrači

a) nova sestavljanica	c) novo sestavljanico
b) novim sestavljanikam	č) novih sestavljanik

a) desetletja	c) desetletje
b) desetletij	č) desetletji

a) Madagaskar	c) Madagaskarju
b) Madagaskarjem	č) Madagaskarja

a) si	c) Ø
b) se	č) jo

a) glavno mesto	c) glavnem mestu
b) glavna mesta	č) glavnega mesta

a) jim	c) njim
b) jih	č) njih

družbe«, še posebno _____, ki v neznosnem smradu vsak dan prebrskajo tristo ton novih smeti, _____ si priborili dnevni obrok. Patra Opeko _____ svet kot naslednika matere Tereze, za _____ človekoljubno delo je prejel številna ugledna mednarodna priznanja. Je edini Slovenec, _____ je bil kdaj koli nominiran za Nobelovo nagrado _____ mir. Na Zahodu je izšlo o njem že veliko knjig. Pravijo, _____ ustvarja _____, saj je prek svojega humanitarnega združenja Akamasoa (Dobri prijatelji) povrnil upanje in dostojanstvo že več kot 100.000 ljudem. Ob pomoči _____ dobrodelnih prispevkov je zgradil pravo slovensko in koroško _____ z vodovodom in rožami. Vsak teden zagotovi deset tisoč _____ riža, da nasiti otroke. Je osebni prijatelj monaškega princa Alberta in številnih drugih _____ znanih osebnosti.

a) otroke c) otrokom
b) otrok č) otroci

a) da bi c) ampak
b) zato č) ker

a) slavijo c) slavili
b) slaviti č) slavi

a) njega c) njegovo
b) ga č) svoje

a) ko c) kadar
b) ki č) kdaj

a) na c) za
b) po č) v

a) da c) naj
b) ali č) in

a) čudeže c) čudežem
b) čudeži č) čudežov

a) slovenskim in c) slovenske in
avstrijskim avstrijske
b) slovenskega in č) slovenskih in
avstrijskega avstrijskih

a) vasi c) vasjo
b) vas č) vaseh

a) kilogramov c) kilograme
b) kilogrami č) kilogramom

a) svetovno c) svetoven
b) svetovni č) svetovna

24. V spodnjih besedilih manjkajo nekatere besede. Iz besed, ki so namesto manjkajočih navedene ob strani, tvorite nove besede in jih v ustrezni obliki vstavite v besedilo, kot kažeta primera.

a)

Tone Vogrinc si je pred več kot tridesetimi leti za slovenski nacionalni šport izmislil alpsko _____. Že v mladosti se je ukvarjal s športom: treniral je rokomet in bil član _____ reprezentance v smučanju. Potem je postal smučarski trener. Še zdaj je ljubitelj športa, spremlja tudi tekme slovenske _____ reprezentance in je seveda zraven pri večini _____ tekem. V intervjuju je povedal nekaj o svojem vsakdanjem življenju. Filme in _____ prireditve rad gleda skozi projektor na velikem platnu, nima domačih živali, saj ima dovolj dela s svojo hčerko,

Slovenija, vrstni pridevnik na -ski → slovenski

smučati, glagolnik →

država, vrstni pridevnik na -ni →

nogomet, vrstni pridevnik na -ni →

smučar, vrstni pridevnik na -ski →

šport, vrstni pridevnik na -ni →

ima nekaj priljubljenih znamk za oblačila in ni nor na drage avtomobile. Njegov najljubši _____ kraj je Jadran, _____ pa Dolomiti.

b) S poletno nočjo tja med zvezde

Poletna noč, Zemlja pleše, Orion, Vozi me vlak v daljave, Ne čakaj na maj – to je le nekaj pesmi, ki zazvenijo, ko kdo omeni Marjano Deržaj. A ne le pesem, prikažeta se tudi bleščeč nasmeh in njena stalna, nepozabna voščilnica: »Me veseli, zelo me veseli.« Marjana Deržaj je bila legenda slovenske _____ scene. Glasbeno pot je začela v _____ klubih, kjer je pela priredbe tujih uspešnic. Že kot otrok je igrala violončelo, za glasbo jo je navdušil oče. Kasneje, v _____ letih, se je zaljubila v opero, nato pa jo je povsem prevzel film Ples na vodi s _____ Ester Williams. Že kot najstnica je rada pela, tako v študentski prijateljski družbi kot na _____ odru (v zboru). Dokler se ni zgodila pravljica. V baru ljubljanskega hotela Slon je prevzela mikrofon in njen glas je očaral mojstra Adamiča. Takrat se je začelo zares. Najprej _____ v baru Slon, nato _____, nastopi na festivalih in drugih _____ tekmovanjih. S svojimi interpretacijami je zaznamovala zlato dobo slovenskega popevkarstva.

poletje, vrstni pridevnik na -ni →

zima, vrstni pridevnik na -ski →

poletje, vrstni pridevnik na -ni → poletni

popevka, popevkar, vrstni pridevnik na -ski →

Ljubljana, vrstni pridevnik na -ski →

gimnazija, vrstni pridevnik na -ski →

športnica, ki plava →

opera, vrstni pridevnik na -ni →

prepevati, glagolnik →

gostovati, glagolnik →

glasba, vrstni pridevnik na -ni →

25. Vstavite predloge.

a)

Ljudje nas lahko napačno razumejo tudi takrat, ko je naše jezikovno znanje _____ napak. _____ komunikacijo vnašamo svojo kulturo. Navade obnašanja se _____ naroda _____ naroda razlikujejo. Na primer, ko koga pozdravimo, mu lahko damo roko, _____ nekaterih deželah se ljudje tudi poljubijo. Ali ste kdaj razmišljali, kako se Slovenci vedejo _____ svojih gostov? Pogosto jim že _____ vratih dajo copate, nato pa jih povabijo _____ pijačo ali jim postrežejo narezek oziroma pecivo, tudi če gre _____ nepričakovan obisk.

b) Stane za ansamble, pevce in manekenke

Stane Jerko je fotograf. _____ prostorih nekdanje očetove pekarnice _____ Dunajski cesti ima že več desetletij fotografski studio. Svojo pot je sicer začel kot pekovski vajenec, vendar so mu starši vendarle namenili boljši kruh. Najprej je končal bežigradska gimnazijo, nato je študiral _____ elektrofakulteti. »Opravil sem vse letnike, le diplome nimam. Tedaj me je že preveč prevzelo fotografiranje. _____ tem delom sem se začel ukvarjati že leta 1951 – prva navodila mi je dal oče, ki je bil tudi navdušen fotograf. Leta 1952 so moje slike že objavljali tedanji časniki, _____ letu 1955 pa sem imel že prve samostojne fotografske razstave.« Med prvimi v Sloveniji je postal svobodni kulturni delavec. In čeprav že pol stoletja fotografira zanimive ljudi in skupine, _____ manekenk _____ pevcev zabavne in narodnozabavne glasbe in vseh pomembnejših skupin popularne glasbe, je še vedno vitalen in delaven. Nekako velja, da je tisto, kar ustvari Jerko, kakovostno in da so _____ njegovimi fotografskimi izdelki vsi zadovoljni. _____ svojem bogatem arhivu hrani več tisoč slik. Mnogi se _____ njemu vračajo tudi _____ arhivske posnetke, z mnogimi je še vedno prijatelj, z mnogimi pa seveda sodeluje še danes. Pravzaprav je fotograf take vrste umetnik, da se ne more nikdar upokojiti. Jerko je že tak. Aktiven je enako kot _____ leti.

26. Kaj pomenijo v besedilu krepko označene besede in besedne zveze? Najustreznejše sinonime poiščite med besedami in besednimi zvezami ob strani, kot kaže primer. Štiri možnosti so odveč.

a)

Ali je vtikanje medijev v zasebno življenje znanih ljudi nekaj pozitivnega ali gre za **nujno zlo (0)**? – Na to vprašanje je odgovorila žena znanega slovenskega športnika Rajmonda Debevca. Povedala je, da je danes šport tako profesionalna stvar, da **se ne tiče (1)** samo športnika, ampak sta s tem povezana tudi družina in okolje, v katerem športnik živi in dela. Njeni družini pozornost javnosti ni **v breme (2)**, ampak z veseljem **odprejo vrata novinarjem (3)**, kadar le-ti izrazijo željo, da bi kaj več zvedeli o življenju poklicnega športnika. Povedala je tudi, da z novinarji nima slabih izkušenj, saj jih vedno predstavijo **v lepi luči (4)**. Samo enkrat je **debelo gledala (5)**, ko so na straneh **rumenega časopisa (6)** napisali, da je rodila deklico, čeprav je rodila sina.

- opravljivega tiska
- neizogiben in neprijeten pojav
- težavna, neprijetna
- v veselje
- na lep način
- bila začudena
- bila žalostna
- ne zadeva
- ne govori
- povabijo novinarje
- odslovijo novinarje

b) Bister duh olimpijca

Naš **streški as (1)**, Rajmond Debevec, dvakrat najboljši slovenski športnik, zlati strelec z olimpijskih iger v Sydneyju, je tudi dobitnik Delove športne nagrade, poimenovane po **gimnastičnem velikanu (2)** Leonu Štuklju.

Ali ga je tudi osebno poznal?

»Seveda sem Leona Štuklja osebno poznal. Ta nepozabni olimpijca **je največji vtis naredil name (3)** s svojo duhovno **bistrostjo (4)** in telesnimi sposobnostmi, saj je še v visoki starosti vedel vse o dogajanjih doma in po svetu. Ne le v športu! Nikoli ne bom pozabil Štukljevega prihoda v olimpijsko **areno (5)** v Atlanti leta 1996. Zaradi njegovega **strumnega (6)**, poskočnega koraka sem bil ganjen in srečen, da sem Slovenec. Ko sva se prvič srečala, sem bil **izjemno (7)** presenečen, ko sem spoznal, da ve o meni skoraj toliko kot jaz o njem,« pravi Debevec.

- človeku, ki je zelo veliko dosegel v gimnastiki
- zelo
- je naredil največji dogodek
- najboljši strelec
- me je impresioniral
- svojo inteligenco
- odločnega
- bolehnega
- svojim smislom za humor
- prizorišče
- malo

27. V besedilih je v vsaki vrstici največ ena napaka. Popravite besedili, kot kažeta primera: če je v vrstici napaka, ob strani napišite pravilno obliko, če pa v vrstici ni napake, naredite kljukico.

1)

	<i>Iztok Mlakar bi z njegovimi pesmimi ob ustrezni</i>	<i>s svojimi</i>
	<i>promociji zlahka napolnil velike koncertne</i>	✓
a)	dvorane. Ampak Mlakar še vedno bolj uživa v	
b)	intimnemu okolju vinskih klet, kraških oštarij.	
c)	Zato ni čudno, da proda toliko plošč. Če že ne	
č)	moraš na njegov koncert, ga lahko poslušas vsaj v	
d)	dnevno sobo. Mlakarjeva zgoščenka Rimarije iz	
e)	oštarije je bila ob izidu kar šest tedni	
f)	zapored najbolj prodajana plošča v Sloveniji. In to	
g)	se je zgodilo kljub temu, da glasbeni posel na	
h)	Sloveniji temelji na agresivni promociji, obveznem	
i)	videospotu in nenehni medijski navzočnosti.	
j)	Zmagav je pevec, ki se v medijih ne pojavlja	
k)	pogosto.	

2) Najboljša flvtistka na svetu

	Pojav flvtistke Irene Grafenauer je v slovenski in	✓
	mednarodni glasbeni kulturi neponovljiva . Irena	neponovljiv
a)	Grafenauer je flvtistka stoletje – tako doma kot v	
b)	tujini; v Evropi ne moremo najt njej	
c)	enakovrednega glasbenika, primerljivega solista,	
č)	flvtista, ki bi lahko igral v koncertnih odrih tri	
d)	desetletij brez oddiha. Vsekakor spada med	
e)	največje soliste na tem inštrumentu v zadnjem	
f)	času.	

28. Pretvorite, kot kaže primer. Vadili boste skladske vzorce.

Primer: **Primož je šel v Pariz, da bi študiral francoščino.**

→ **Primož je šel v Pariz študirat francoščino.**

→ **Primož je šel v Pariz, ker je želel študirati francoščino.**

a) Grem v staro Ljubljano, da bi se sprehajal(a).

b) Šel bo v Slovenijo, da bo obiskal svojo hčerko.

c) Pojdi na počitnice, da se boš spočil.

29. Dokončajte povedi. Vadili boste skladske vzorce.

a) To je mlad par, ki ...

b) Ko smo se sestali, ...

c) Spoznali smo se na tečaju, kjer ...

č) Slovensko sem se učil že prej, vendar ...

d) Potem ko bo konec tečaja, ...

e) Imeli smo samo en teden počitnic, to pa je ...

f) V Sloveniji je tempo življenja zmeren, saj ...

g) Upam, da ...

30. Smiselno dopolnite besedilo. Vadili boste skladijske vzorce.

To je Tone Vogrinec, ki _____.

Zaradi izgubljenih stav _____.

Zaradi ljubezni do smučanja _____.

Zdaj ima osemletno hčerko in ima občutek, da _____.

Kakšen je njegov slog? V vsakdanjem življenju ne nosi dragih ur. Tudi če bi imel ogromno denarja, bi se oblačil _____.

Vozi forda galaxyja, s katerim _____.

Na počitnice gre rad na morje, če pa bi imel več časa, bi _____.

V prostem času igra tenis in _____.

Ponosen je na _____.

Bil je aktiven športnik in trener, zdaj pa se imenuje ljubitelj _____.

Filme rad gleda doma, kupuje si veliko novih glasbenih albumov, ampak _____.

Rad hodi v dobre gostilne in včasih je rad pil gazirane pijače. Ugotovil pa je, da _____.

_____.

Tudi sam rad kaj skuha. Znan je po štajerski kisli juhi »a la Tone«, ki _____.

_____.

Njegov življenjski moto je: _____.

31. Smiselno dopolnite besedilo. Vadili boste skladijske vzorce.

Iztok Mlakar bi s svojimi pesmimi ob ustrezni promociji zlahka napolnil velike koncertne dvorane, ampak _____.

Zato ni čudno, da proda toliko plošč. Če že ne moreš na njegov koncert, _____.

_____.

Mlakarjeva zgoščenka Rimarije iz oštarije je bila ob izidu kar šest tednov zapored najbolj prodajana plošča v Sloveniji. In to se je zgodilo, kljub temu da _____.

_____.

Zmagal je pevec, ki _____.

32. Dopolnite z besedami iz okvirja. Vadili boste skladijske vzorce.

ko • ali • da • če • kjer • ampak • s čim • ki

Ljudje kar naprej tarnamo o pomanjkanju časa, _____ če nimamo kaj početi, nam kmalu postane dolgčas. Potem gledamo televizijo, opazujemo sosede, grizemo nohte _____ pa se razburjamo zaradi politikov.

Včasih ne moreš verjeti, _____ vse si ljudje preganjamo čas. Sto in en konjiček. Rišemo na prazne kozarčke marmelade, kvačkamo, pletemo, vezemo, zbiramo znamke, prtičke, kovance, plošče z Evrosonga ... In _____ obdarimo že vse prijatelje in sorodnike s svojimi porisanimi izdelki, se lahko vprašamo o smislu svojega početja. Zanimivo bi bilo tudi izvedeti, ali so ribiči, ki ulovijo veliko rib, v resnici srečnejši od tistih, ki samo radi ribarijo.

Moj sosed je rad sestavljal ladjice. Kupoval je na tisoče raztreščenih delcev, _____ jih je potem v samoti svoje sobe sestavljal. Vsake ladje se je lotil z občutkom, kot da bi bil njen kapitan, _____ samo še čaka pravi veter.

Njegovo malo stanovanje bi bilo lahko popolnoma založeno z modeli, _____ bi vse shranjeval. A nič od tega. V svojem stanovanju je vedno imel samo eno ladjo. Po dobrem tednu, ko je bila ladja končana, je moj sosed vzel svoj novi izdelek in se z njim odpeljal na obrobje mesta, _____ je zakuril ogenj in ladjo zažgal.

Najbrž je vedel, da v življenju potrebuješ le: eno službo, eno morje in eno ladjo, ki ti bo krajšala čas, ko bo najbolj treba.

Slovenska beseda v živo 3a

Delovni zvezek

Avtorice:

Andreja Markovič
Mihaela Knez
Nina Šoba
Mojca Stritar

Recenzentki:

dr. Mojca Schlamberger Brezar
Mojca Jesenovec

Urednica:

mag. Metka Lokar

Oblikovanje in prelom:

Metka Žerovnik

Prirejeno gradivo v delovnem zvezku objavljamo z dovoljenjem lastnikov avtorskih pravic. Če smo pri pridobivanju dovoljenj nenamerno koga spregledali, se mu opravičujemo in ga prosimo, da nam to sporoči. Napako bomo popravili ob naslednjem natisu.

Tisk:

Birografika Bori d. o. o.

Naklada:

500 izvodov

Prvi natis:

Ljubljana, 2009

Založila:

Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Izdal:

Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik
pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
www.ff.uni-lj.si/center-slo

Za založbo: red. prof. dr. Valentin Bucik, dekan Filozofske fakultete

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2009. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, dajanje v najem, javna objava, dajanje na voljo javnosti (internet), predelava ali vsaka druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki. Odstranitev tega podatka je kazniva.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6(075.4)

SLOVENSKA beseda v živo 3. Delovni zvezek / Andreja Markovič ...
[et al.] ; [urednica Metka Lokar]. - 1. natis. - V Ljubljani :
Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za
slovenistiko Filozofske fakultete, 2009

ISBN 978-961-237-282-8

1. Markovič, Andreja 2. Lokar, Metka, 1969-
244885248